

AJANKOHTAISTA HUOLTOVARMUUSKESKUKSESTA

Tule lukemaan uudistunutta Varmuuden vuoksi - verkkolehteä

Verkkojulkaisu Varmuuden vuoksi on uudistunut toukokuun alussa. Saavutettavalla sisällöllä ja uudella ilmeellä halutaan tavoittaa entistä tehokkaammin huoltovarmuudesta kiinnostuneet kansalaiset, alan asiantuntijat, huoltovarmuuskriittisten alojen opettajat ja opiskelijat sekä huoltovarmuustyön osaajat.

Varmuuden vuoksi -lehestä löytyy jatkossa erilaisia juttutyppejä. Kiinnostavilla ja ajassa kiinni olevilla perusartikkeleilla nostetaan esille huoltovarmuustyön monipuolisuutta ja yhteistyömme laajuutta. Ilmiöjutuilla tarjoamme syvällisiä näkökulmia huoltovarmuuteen ja asiantuntija-artikkeleissa annamme äänen erilaisten huoltovarmuusalojen asiantuntijoille.

Käytössä on myös tarinat, joiden avulla pääsemme sukeltamaan esimerkiksi huoltovarmuustyöhön osallistuvan organisaation arkeen. Julkaisuun tehdään myös reportaaseja muun muassa harjoituksista ja luonnollisesti kaikki jutut toteutamme niin, etteivät ne aiheuta vaaraa salassa pidettäville sisällöille.

Uusiutunut Varmuuden vuoksi -lehti löytyy osoitteesta:

<https://www.varmuudenvuoksi.fi/>. Juttuvinkkejä voi lähettää HVK:n viestintään: info@nesa.fi.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja ajankohtaisia kysymyksiä ja vastauksia huoltovarmuudesta

Huoltovarmuuskeskus on seurannut Ukrainan tilannetta joulukuusta 2021 lähtien ja koonnut tilannekuvaa Venäjän hyökkäyksen vaikutuksista Suomen huoltovarmuuteen. Osana tilannekuvatoimintoa päivitämme Huoltovarmuuskeskuksen verkkosivuille säännöllisesti kysymyksiä ja vastauksia Huoltovarmuuteen liittyen.

Keskeisiä kysymyksiä on esitetty liittyen energian tuontiin, polttoaineiden tuontihäiriöihin ja maakaasun tuontiin. Kaasun tuonti Venäjältä loppui 21.5.2022. Balticconnector-kaasuputken kautta kaasua pitäisi olla tarjolla Suomen tarpeisiin normaalisti. HVK ja alan toimijat ovat myös tehneet tehostettua varautumista pitkin kevättä. HVK on varautunut huolehtimaan suojatuista asiakkaista siinä tilanteessa, että kaasua ei lainkaan saataisi nykyisiä kanavia pitkin eli myös Balticconnector olisi poissa käytöstä.

Lisää tietoja löytyy osoitteesta: <https://www.huoltovarmuuskeskus.fi/a/ajankohtaisia-kysymyksiä-ja-vastauksia-huoltovarmuudesta>

Alue 2030 -ohjelman kuulumiset

Ohjelman käytännön toteutus alkoi lokakuussa 2021. Ohjelman henkilöstöresurssi vahventui vuoden 2022 alussa, kun uusi valmiusasiamies aloitti tehtävässä. Ohjelmajohtajan ja ohjelmapäällikön lisäksi ohjelmassa toimii kaksi muuta valmiusasiamiestä.

Ohjelman täytäntöönpanoon ja edistämiseen on keväällä vaikuttanut ohjelman valmisteluun osallistuvan henkilöstön koronapandemiaan liittyvät varautumis- ja valmiustehtävät sekä myös valmistelevan henkilöstön sairastumiset. Tilanne Ukrainassa on tuonut omia haasteita ohjelman toteuttamiseen. Osaa valmistelussa ja suunnittelussa olevista projekteista on nopeutettu ja osaa hidastettu.

Ohjelman jatkovalmisteluun valittiin toukokuussa neljä projektiesitystä ja linjatyönä toteutetaan kuusi projektiesitystä. Yhteensä projektiesityksiä oli tehty 22. Ohjelman ohjaus- ja toteutusrakenteiden valmistelu ja kehittäminen jatkuu. Ohjelmatyöhön tulee

syksyllä uusi elementti, kun sähköinen salkunhallintajärjestelmä otetaan käyttöön. Sitä käytetään jatkossa projektiesitysten ja projektien hallinnan työvälineenä.

Jouni Pousi
Valmiusasiames
Huoltovarmuuskeskus

Alueellisen huoltovarmuuden toimintaympäristön muutokset

Suomen huoltovarmuus on ollut voimakkaassa muutoksessa ensin koronapandemian ja sitten Venäjän hyökättyä Ukrainaan. Tämä muutosten värittävä kehityssuunta tulee jatkumaan toistaiseksikin, sillä horisontissa on paljon huoltovarmuuteen sekä siihen liittyvään toimintaympäristöön liittyviä kehityskulkuja. Alueellisen huoltovarmuuden toimintaympäristön muutoksia ja riskejä on esitetty ja arvioitu vuoden 2021 alueellisen huoltovarmuuden ja siihen liittyvän varautumisen tilannekatsauksessa, joka julkaistaan kesäkuussa viikolla 24. Aluehallintovirastoihin sijoitetut huoltovarmuusylitarkastajat laativat tilannekatsauksen vuosittain Elinkeinoelämän alueellisten varautumisyhteistyö -toimikuntien (ELVAR) tukemana. Jokaiselle alueelle ei laadita omaa tilannekatsausta, koska tavoitteena ei ole tunnistaa alueiden eroja vaan löytää alueellisista havainnoista laajemmin huoltovarmuutta kehittäviä havaintoja sekä tukea systemaattista, perusteltua ja jatkuvaa yhteisen alueellisen häiriösietoisuuden parantamista. Huoltovarmuusylitarkastajat esitelevät tilannekatsausta erilaisissa varautumisen verkostoissa vuoden 2022 aikana.

Toimintaympäristön kehityskulkujen tunnistamisen lisäksi tulee tarkastella myös horisontissa olevia uhkakuvia alueellisen huoltovarmuuden näkökulmasta. Tämä työ tehdään pääasiassa alueellisen riskiarviotyön kautta osana laajempaa varautumisen kehittämistä. Kansallinen riskiarvio ja alueelliset riskiarviot laaditaan samassa syklistä ja alueellisten riskiarvioiden tulee olla laadittuina 31.3.2023 mennessä. Viranomaisten johdolla toteutettavan alueellisen riskiarvioinnin tukemiseksi on tärkeää pystyä hyödyntämään huoltovarmuusorganisaation eri toimialojen asiantuntijoita kriittisten toimintojen tunnistamisessa, toimialaansa kohdistuvien uhkaskenaarioiden työstämisessä ja riskien arvioinnissa. Erityisesti tässä tehtävässä alueellisen huoltovarmuusverkoston tuki alueellisen riskiarviointiprosessin kehittämiseksi ja toteuttamiseksi vuosien 2022 ja 2023 aikana on tärkeää.

Koko Huoltovarmuusorganisaatio (HVO) näkee tärkeänä osallistua alueellisten riskiarvioiden laadintaan laadukkaasti ja laaja-alaisesti, sillä riskiarvioiden tuloksia hyödynnetään valmiussuunnittelussa sekä muussa varautumiseen tähtäävässä yhteistoiminnassa. Alueelliset riskiarviot eivät kohdistu suoraan mihinkään tiettyyn toimialaan, vaan koskettavat laajasti koko aluetta ja yhteisöä. Alueellisten riskiarvioiden laadinnan näkökulmasta ELVAR-toimikuntien vahvuus on siinä, että niissä on aluetasoinen edustus Huoltovarmuusorganisaation lähes kaikista toimialoista. Lisäksi niiden toiminnassa on mukana laaja joukko alueen viranomaisia ja kolmannen sektorin toimijoita. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan on nostanut esiin aiemmin heikosti tunnistettuja keskinäisriippuvuuksia, jotka ovat kriittisiä Suomen huoltovarmuuden

kannalta. Tässä ELVAR-toimikuntien tuoma elinkeinoelämän näkökulma on ensiarvoisen tärkeää, sillä se auttaa määrittämään alueen kriittisiä toimintoja, jotka huomioidaan alueen uhkien ja häiriötilanteiden tunnistamisessa sekä niiden seurausten arvioinnissa.

Lisätietoja antaa ylitarkastaja, huoltovarmuus ja varautuminen Joni Kinnunen, Pohjois-Suomen, Lapin ja Itä-Suomen aluehallintovirastot, joni.kinnunen@avi.fi, puh. +358 29 501 7553.

SIHTEERIN PALSTA

”Kolmas kerta toden sanoi”

Aloittaessani Pohjois-Suomen ELVAR-toimikunnan sihteerinä 1.4.2020 oli ensimmäisenä mittavampana tehtävänä valmistella varautumisseminaari Vuokattiin syksylle 2020. Osan valmisteluista tultua suoritetuiksi kevään ja alku kesän aikana, alkoi covid19 myötä nousta vahvasti synkkiä pilviä tapahtuman ylle. Lopullinen peruminen seminaarin osalta jouduttiin sitten tekemään elokuussa ja samalla siirtämään seminaaria vuodella eteenpäin vuoden 2021 syksylle. Koronasta tulikin sitten pidempi aikainen riesa ja alkuvalmisteluiden jälkeen myös syksyn 2021 tilaisuus jouduttiin hyvissä ajoin perumaan.

Vuoden 2021 lopulla alkoi näyttää siltä, että tuon koronan sairastaa jonkin asteisena suurin osa väestöstä. Kaikkien (5 kappaletta) ELVAR-toimikuntien yhteisten valtakunnallisten webinaarien tultua pidetyksi tammikuussa 2021 ja 2022, päädyin varautumisseminaarin sijaan suunnittelemaan pieni muotoisempaa Pohjois-Suomen ELVAR-toimikunnan jäsenistön yhteistä kesätapaamista Kajaanissa alku kesästä 2022. Toiveena tietenkin oli, että tuo korona ei olisi enää esteenä tapahtuman järjestämiselle. Kevään edetessä valmistelut etenivät, vaikka aika moni meistä sai tuon koronakurjuudenkin kokea. Venäjän hyökkäys Ukrainaan nousi sitten helmikuun lopussa kuvioihin, mutta sen vaikutukset ei sen sijaan tapahtuman järjestämiseen vaikuttaneet. Joidenkin jäsenten osalta tuo Ukrainan tilanne vaikutti kuitenkin niin, että päättivät jo alku vaiheessa jättää tapahtuman väliin. Muutamien viime hetken peruuntumisten myötä kokoonnuimme sitten viimein Kajaaniin 1.–2.6. reilun 20 hengen voimin. Ohjelmaan kuului yritysvierailuja, Kainuun prikaatin tilannekatsaus, Huoltovarmuuskeskuksen kuulumisia ja tietenkin livetapaaminen jäsenistön kesken muun muassa illallisen merkeissä. Haluan vielä kiittää kaikkia tilaisuuteen osallistuneita ja ennen kaikkea organisaatioita, joiden kohteissa saimme vierailla.

Terrafame Oy:n toimintaa esitteli toimitusjohtaja Joni Lukkaroinen, jonka jälkeen toimikuntamme jäsenen Timo Turrekin johdolla tutustuimme tehdasalueeseen.

Skoda Transtec Otanmäen tehtaanjohtaja Marko Hurskainen kertoi tehtaalla nautitun lounaan jälkeen yrityksen ja tehtaan toiminnasta ja tulevaisuuden näkymistä. Kiersimme myös raitiovaunun valmistumisvaiheet alusta loppuun.

Apulaiskomentaja eversti Ari Lehmuslehti kertoi Kainuun prikaatin toiminnasta ja valotti Ukrainan tilannetta sotilaallisesta näkökulmasta.

Valmiusasiainmies Jouni Pousi avasi muun muassa tulevaa Huoltovarmuuskeskuksen organisaatiouudistusta.

Vastuullisuutta alueellisen huoltovarmuuden eteen

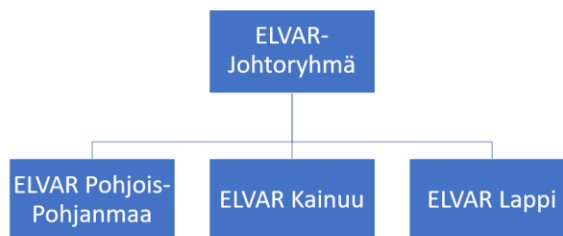
Pohjois-Suomen ELVAR-toimikunnan kokoonpanossa kuluneen vuoden aikana ovat olleet edustettuina seuraavat organisaatiot: Rautatieto Oy, Osuuskauppa KPO / KPO-Konserni Pohjois-Suomi, YIT Talo Oy, Fingrid Oy, Digita Oy, Loiste Oy, Pudasjärven Lämpö Oy, Kajaanin Vesi –liikelaitos, LapIT Oy, NEOT Oy Oulun terminaali, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri, Hätälä Oy, Cinia Oy, Kisanet Oy, Lapland Safaris Oy, Ellappi Oy, Stora Enso Oyj, Terrafame Oy, Kuhmo Oy, Metsä Fibre Kemi, Oulun satama, Oulun kauppakamari, Lapin kauppakamari, Finnvera Oyj, BusinessOulu, Nordea, Leijona Catering Oy, Kaleva, SLP media, KELA, Posti Oyj, Suomen Punainen Risti, Oulun kaupunki, Kemin kaupunki, Kajaanin ammattikorkeakoulu, Puolustusvoimat/Pohjois-Pohjanmaan ja

Kainuun aluetoimisto, Lapin pelastuslaitos, O-K pelastuslaitos, Kainuun pelastuslaitos, Kainuun yrittäjät, Lapin yrittäjät, Kajaanin yrittäjät, Pohjois-Pohjanmaan liitto, ProAgria Oulu, PSAVI, LAAVI, POPELY, KAIELY ja LAPELY.

Jälleen kerran toimikunnan puolesta esitämme parhaimmat kiitokset edellä mainittujen organisaatioiden johdolle resurssiensa hyödyntämisestä ELVAR-toiminnan kautta yhteiseen hyvään.

P-S ELVAR-toimikunta 2021

Lisätietoa ELVAR-toiminnasta löytyy muun muassa näiltä Huoltovarmuuskeskuksen www-sivuilta:

<https://www.huoltovarmuuskeskus.fi/>

<https://www.huoltovarmuuskeskus.fi/toimialat/alueellinen-toiminta/elvar-toimikunnat/>

Hyvää kesää!

Kirsi Miettinen
Puheenjohtaja
kirsi.miettinen@leijonacatering.fi
+358 10 432 0111

Juha-Pekka Sievänen
Sihteeri
juha-pekka.sievanen@ely-keskus.fi
+358 295 038 296